

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsakega torka in tretji četrtak meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 3. Naročnina in inzerati pa opravništvo „DOMOLJUBA“ Vodniškove ulice št. 2. — Namaniła se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 22.

V Ljubljani, 17. novembra 1898.

Letnik XI.

Malik stoletja.

Denar in vzivanje je postalo današnji čas pri večini ljudi jedini namen vsakega njihovega tetenja in šalenja. Za denar se kupi vsako uživanje. Čim več denarja, tem bolj se dá zadovoljiti uživanje v čutnem in duševnem oziru.

V tem obstoje za take ljudi nebesa na zemlji. Oni ne poznajo drugih nebes, vzvišenejših namenov. Oni taje Boga in se imenujejo same sebe »prosvitljence«, »naprednjake«. Posmehujejo se onim, imenujoč jih neopametneže, ki slušijo Boga in spojujejo njegove zapovedi, ki živé in delajo kakor kristjani.

In to je ono veliko nasprotje naše dobe. Denar in vzivanje je postalo mnogim jedini malik, h kateremu povzdigujejo šaljno svoje roke. Oni iščejo svojo srečo le v usadovoljenju najnižjih strastij. In vendar poníša ravno ta lastnost ljudi do stopinje zivali, jim jemlje duševno dostojanstvo, jim zamori vest.

Is te velike zmote mnogih, ki se imenuje »materijalizem«, prihaja vsako нравno in družabno-gospodarsko zlo. Če se odstranja v jeseni in po zimi severna plat naše zemlje vedno bolj od solnca, postaja v isti meri, kakor se vrši to oddaljevanje, vsak dan mrzlejši in noč daljša. Zemlja in rastlinstvo odrveni pod sneženo in ledeno skorjo, vse natorno življenje izumré. Umetna luč in gorkota ne odpravi mraza ali teme. In v isti meri, kakor se obrača k solacu nazaj severna stran zemeljske kroglice, postaja tudi gorkejša in se daljša dan. To je v natornih zakonih vtemeljen red, katerega ne more nihče spremeniti. Isto moremo reči tudi o večnem нравnem zakonu. Ob njem se bó razbila vsa novodobna »razsvitljenost«.

Strastna pohlepnost denarja in uživanja prosvitljencev, katerim prav pride vsako sredstvo v dosego svojih namenov, se razvije samo ob sebi in zaničevanje

vere, v brezvestnost, v zasmehovanje vsake božje in svetne oblasti.

Liberalizem je vpeljal tako naziranje življenja za bogatino in srednje meščanstvo; socialna demokracija nadaljuje to pri delavcih.

»Denar in brezmejno uživanje na zemlji!« vpíje liberallec. »Denar, vzivanje, skupnost imetja in prosta ljubexeni!« kriči socialni demokrat. Okoli te osi naj se pri njih vse suče. Odpad od Boga in njegovih zakonov je neposredna posledica teh naukov. Odvracanje od najvišjih dolžnostij nareja v javnem in zasebnem življenju vse podkupljivo in guilo, ker pelje taka pot k brezvestnosti.

Če je samo denar in uživanje v resnici namen življenja in ni Boga, ki bi poplačal dobro, kaznoval hudo, potem je vsa krepost in vest v nas le laž. Potem je prisega pri državnih obljubah, pri sodišču in v zasebnem življenju sleparija. Potem ni postava in kazen nič drugega, nego gola samovolja. Potem je oni hudodelec, oderuh in pohotnez najmodrejši, ki se ne zboji nobenega sramotnega dejanja in preskrbi vse prav zvito, da ne pride nikomur v roke. Potem je vsaka нравnost in vsak red neumnost, človeštvo stoji nedvomno potem na stopinji divjih zverij, katerim je vse dovoljeno. Prav delajo veliki kapitalisti, ki odirajo in zatirajo reveže. Nekaj samo ob sebi umevnega je potem »boj vseh proti vsem«, kakor ga vidimo povsod na gospedarskem, družabnem in političnem polju. Potem goljufa samega sebe oni, ki hrepeni po miru, kreposti, nesbični ljubexni in poštvovalnosti. Potem ni pregreha nobena sramota več, ampak čisto naravna posledica novodobne »omike«.

Tako bi torej morali umevati dejanjski življenje — če hočejo biti dosledni — naprednjaški liberalci in socialisti, ki časté denar in uživanje kot svojega prvega

malika. »Omika in znanje« naj bi nadomestovalo pri njih božje zakone in vero. Če le nekoliko pomislimo, kako se množé zločinstva v dobi »omika in znanja« in kako izvršujejo ravno najsumljivejši največja sleparstva v vseh vrstah družbe, uvidimo takoj, da je povsem napačna ta trditve.

Brez vesti in torej brez spoštovanja Boga ni nikakega reda ne v državi, družbi, občini, ne v tovarni, ne v pisarni, ne v družini, zakonu, šoli, ne pri kupčiji in prodaji, ker ne morejo biti povsod nadz rovalni policaji in še ti sami niso nič priča brez vestnosti. Iz vesti le izvira čut dolžnosti, vest pa se ne more vzdržati brez božjega potrjenja in brez trdne vere v tako

potrjenje. Sploh pa zahteva pamet in prava veda odločno bivanje božje in njegovega zakona.

Hrepentaje po »smiliku desetletja«, po čemur in vživanju je zapeljivale duševne te desetiške in jih odvrčalo od Boga, krščanstva, Cerkev in dolžnostij. Iz te blodnje je izraslo ucičajno vprašanje. Ko je klical razčrjavna množica za časa revolucije »po človeških pravicah«, je porabljala ona božjih pravic in svojih človeških dolžnostij. Iz tega je nastala sedanja zmešnjava in vsestransko vranje. Le če se boše vrnilo človeštvo nazaj k Bogu in njegovim postavam, tedaj je mogoča, da ozdravi ono in se odstranijo vsa zla naše dobe.

Razgled po svetu.

V avstrijskem državnem sbornu se sedaj na vrsti obtožnice ministrov. Nemški narodnjaki so jih spravili kar šest skup. Štiri obtožbe so proti bivšemu ministerskemu predsedniku Badenju, ker je menda dovolil po mnenju nemških rogoviležev nekemu časopisu več podpore, kakor mu je je odkazal državni zbor v take namene, in ker je poklical lansko leto meseca novembra v zbornico policajo. Dve obtožnici sta pa naperjeni proti sedanji vladi in sicer zato, ker je izdala razne naredbe s pomočjo še znanega paragrafa 14 in ker je proglasila ob priliki nemirov v Galiciji izjemno stanje. S temi obtožbami, katere so bile deloma še odklonjene, deloma bodo pa še čisto gotovo, hočejo prusaški Nemci le obnavljati svoje prajšnje komedije in kazati svoje izdajalsko mišljenje. Koliko je tem ljudem mar za avstrijsko državo in habsbursko vladarstvo, je jasno in ravno tako brezobzirno povedal pruski hlapac vedno pijani vitez Šenerer, rekoč: »naša (namreč Nemcev) domovina ni Avstrija, temveč nemška rodna zemlja.« Vedno lepše; preteklo leto je vpla ta sodrga: »proč od Rima, proč od papeža!« letos proč od Avstrije! Šenererja je krepko zavrnil graf Thun in v smenu državnozbornske večine Poljak vitez Javoraki. Nepopisna razburjenost je tudi nastala v zbornici mej slovanskimi in sploh vsemi poštenimi poslanci, ko je nemški poslanec Wolf govoril skrajno žaljivo o poljskem narodu. Radi tega se je dvobojeval Poljak Gnievosz z Wolfom. Tako trajajo torej poslanci drag čas na troške ljudstva z neda jalskimi govori, popolnoma posabivši, da jih je poslalo ljudstvo v zbornico s tem namenom, da bi mu pomagali iz neznanega stanja. — Kakor ovirajo delo v zbornici tudi Nemci, ki imajo polno predpravil v Avstriji, tako je tudi v podobodsekkih za nagodbene predloge. — Kvotna pogajanja mej avstrijskimi in ogrskimi odposlanci so se razbila. Ogrji ne marajo nič slišati o kakem zvišanju prispevkov k skupnim stroškom. Pravijo, da je ne-prijemljiv predlog avstrijskih odposlancev, ki zahtevajo razmerje 88.5: 61.5. Sedaj se bodo vrtili gledé tega vprašanja dogovori mej obema vladama.

Na Nizkem Avstrijskem priredé dne 29 in 30 novembra drugi katoliški shod. Povod shodu sta v

prvi vrsti skrajnostni leti sv. Očeta in cesarja. Šlog tega se boho razpravljala še vprašanja, zadevajoča gospodarsko združenje ljudstva. — Dne 8 novembra je umrla nadvojvodinja Marija Antonija, najstarejši član naše cesarske hiše, v 84. letu. — Grški mestni zbor, ki obstoji sedaj iz samih nemško-liberalnih narodnjakov, je irvolil za župana prajšnjega dr. Grafa, ki ga je potrdil tudi še cesar.

Proti Banffyjev vladí delajo ogrski poslanci obstrukcijo. Vsekar pa ni tako polno in hudo, kakor je bila v avstrijski zbornici.

Nemški cesar potuje sedaj iz Palestine v domovino. V Jeruzalemu se je vedel jako prijazen tudi do katoličanov in je odlikoval več katoliških dostojanstvenikov. Podaril jim je tudi cesarje, imenovano spodbvališče preblatene Dvice, kjer je prečvrta svoje zadnje dni na zemlji Mati Božja. To posetvo se je nahajalo do sedaj v turških rokah in je je kupil za prav veliko ceno sedaj nemški cesar. — Na Pruskem so bile volitve v držalni zbor. Katoličani so pridobili poleg vseh prajšnjih še pet novih poslancev; protestantje so pa zgubili nekaj poslancev.

V Genovi je bila 10. novembra sodna obravnava proti morilcu pukojne naše cesarice Elizabete, Luccheniju. Tekom razprave je dejal Luccheni, da je umoril cesarico s promislekom. Na razna vprašanja sodnikov je odgovarjal zelo predrzno. Sodba ga je obsodilo v dosmrtno ječo, ker je v Genovi prepovedana smrtina kazen. Ko je irvedel Luccheni sklep sodbe, je zaklical: »Zvela anarhija! Sarti plemenitost!»

Na Francoskem so dobili novo ministerstvo. Nadelnik mu je Dupuy (Dupaj) ki je še v tretje sedaj ministerski predsednik. Barva 3 ministrov so bili še vsi drugi praje ministri. Sredna Francija! v 27 letih ima še 87 ministerstvo. — Kamocijski dvor je ekimaj prugledati še jedenkrat Dražusovo zadevo. Jadransko desopisje je radi tega prav veselo. S tem pa urveda še ni določeno, ali je kriv ali nedolžen jun Dražus. Sedaj so bili kaslilani doseđanji vojni ministri pri volitvah. Bodovalni smo, kako se bo končala vsa stvar.

Raspor mej Anglijo in Francijo glede afriške pokrajine Fasode se je vendar poravnal mirnim potom. To je nedavno povedal angleški ministerski predsednik.

Pri mirovni pogodbi so popolnoma presenetili Amerikanci Španjce s svojo zahtevo, da jim naj odstopijo Španjci vse filipinske otoke poleg velike

vojne odškodnine. Španjski odposlanci so ugovarjali odločno zahtevam. Španjska vlada sama se je pa obrnila do Francije, da naj posreduje v tej zadevi.

Na Grškem je odstopilo tudi ministerstvo. Novo je sestavil prejšnji ministerski predsednik Zaimis.

Grški princ Jurij boče v malo dneh nastopil novo častno mesto kot guverner otoka Krete.

Listek.

Pri kotlu.

Prošlo je ravno petindvajset let, odkar je vstopil Anton Drvar pri tovarni Verbič & Golob v službo. Bil je čuvaj pri prvem kotlu. Kdor je opravljal to službo, je prevzel ob jednem nase veliko odgovornost. Moral je poznati natančno kotel in parni stroj, znati je moral tudi hitro popraviti vsak majhen nedostatek. Opazovati je moral vedno, koliko vode je v kotlu in koliko stopinj znaša parni pritisk. Skrbeti je moral, da tovarniški stroji neprenehoma delujejo, v prvi vrsti torej, da se kotel ne pokvari in se ne zgodi kaka nesreča. Najhujši sovražnik v tem oziru ima neprijetno ime: »eksplozija«. Grozno posledico ima: Požopje, v katerem je hotel, se razruši, vse, kar je v njem živega, pogine, okolica pa, kakor popadajo železni kosi in sidrje, je popolnoma opustošena. Take eksplozije nastanejo iz različnih vzrokov: ako zastane zaklopnica vrhu stolpa nad kotlom, če zmanjka v kotlu vode, ako se kotel preveč razgreje in se več drugzega.

Kaj podobnega se Drvarju v petindvajsetletnem službovanju ni pripetilo nikoli. Zvesto je opravljal svoj posel od ranega jutra do noči, in čisto naravno je bilo torej, da je pričakoval na tistem za svoj jubilej kakega priznanja od tovarniškega vodstva, kaj bode priznanje za kakorvolski. Seveda je Anton Drvar nekako modren človek, to se pravi, motril je svet s jako skromnimi očmi in vedel je pred vsem, da so »službene razmere« vseskosni na dejanski podlagi; Uslugo za uslugo, kakor se je določilo po pogodbi. Dal je v najem tovarni Verbič & Golob samega sebe, svoje moči, in tovarna ga za to pošteno plačuje — vsa stvar je bila grozno jednostavna. Toda če je stal (lovek celih petindvajset let vedno na jednem in istem nevarnem mestu in si torej pridobil zaslug za občo blaginjo — tu posebej za tovarno, bi mislil, da se kaj takega ne more kar tako prežreti — da mora »nekaaj priti«. Po človeškem se kaj takega odpusti, naj si bode tudi nespametno.

Čestitk od svoje družine ali tako imenovanih prijateljev Drvar ni pričakoval. Zena njegova je bila mrtva, dva njegova sinova sta si služila kot odraslena človeka kruh v drugem mestu. Njegovi »prijatelji« so bili pa je navadni tovariši, s katerimi je popil v časih pri isti mizi v gostilni kozarec piva. Taki prijatelji se pa ne brigajo za osebne zadeve slučajnostnih tovarišev, za katere se potem več ne zmenijo. Tovarniška pisarna je bila vse njegovo upanje.

Na dan svojega jubileja je prišel zgodaj kakor sicer na svoje mesto; bil je to do polovice v zemlji ležeči očrneli prostor, kjer je bilo pozimi in poleti neprestano vroče. Dva velikanska kotla sta stala zazidana drug poleg drugzega. Navadno je gorelo le v jednem, drugzega so porabili le redkokedaj. Drvar zakuri, zalije v kotel potrebne vode, pregleda zaklopnico in druge potrebne stvari, — sploh, opravljal je svoj posel kakor sicer, in ko je odbila v tovarniškem sto'pu šesta ura, je para že gonila stroje. Parni žvižg je klical k delu in kmalu potem je bilo po vsej tovarnici živahno gibanje. Delo se je pričelo.

Ob osmih so prišli knjigovodje in pisarji v pisarno. Ob devetih je došel tja gospod Golob, tovarniški načelnik, pregledal pisma in naročil, kar je bilo potrebno. Pol ure pozneje je pregledoval gospod Verbič tovarno, če je vse v redu.

Na čuvaja pri kotlu in na njegov jubilej ni mislil nihče. Gospodje so mislili danes na kaj važnejšega. Gospod Golob je imel sina, gosp. Verbič hčer. Otroka sta skupaj odrasla in ker naj bi nekoč podedovala tovarno in sta se sčasoma vedno bolj rada imela, sta ju hotela očeta danes zaročiti. Praznovali naj bi to slovesnost s sorodniki in neštevilnimi hišnimi prijatelji.

Ivan Golob je bil star t. krat dvajset, Anica Verbič pa osemnajet let. Še kot otroka sta se dostikrat igrala na vrtu poleg tovarne in se podila v divjem diru po tovarniškem dvorišču. Nekega popoldne sta pritekla prav blizu parnega poslopja, tam je bila zaloga za oglje, katero so metali skozi veliko okroglo odprtino naravnost z vosa. Takrat pa niso po neprevidnosti zaprli odprtine z železnim pokrovom, kakor navadno. V silnem teku je prihitela sem Anica, toda oziraje se v jedno mer nazaj po Ivanu, ni gledala pred se. Glasen krik — deklica se je pogreznila v ono jamo. Ivan je kričal po dvorišču na pomoč — vratar, voznik in drugi so hiteli tja; toda predno so zvedeli, kaj se je zgodilo, se je pripil iz globine ves črn od oglja čuvaj Anton Drvar, v naročji pa je nesel nezavestno Anico. »Ravno sem grahlil oglje od jame sem«, je pravil, »kar pade mala gospodična doli. Ujel sem jo v roke ter zadrževal posipajoče se oglje, kolikor sem pač mogel. Samó strah jo je omamil.« Tone je dobil nekaj plačila, in stvar je bila pri kraju. Prošlo je od tistega časa dvanajet let.

Danes, na dan svojega jubileja, je premišljal Tone prošla leta, in tu se je domislil omenjenega dogodka.

Toda dopoldne je že prošlo, prišel že odmor in nihče ni prišel iz pisarne k njemu. Ščasoma je Drvar spoznal, da ga je upanje prevarilo, in prevzelo ga je bridko čustvo. Nič ne cenijo njegovega dela, njegove zvestobe! — Popoldne, ko je bilo treba južinati, je šel kakor navadno po ozkih stopnicah gori in sedel na klop pred oknom, iz katerega se je videlo ravno na hišno dvorišče. Nspravil si je klopico sam, da pogleda včasih, kako je kaj zgoraj med ljudmi, in da si malo odpočije. Tukaj je sedel tudi danes in gledal po dvorišču in na načelnikovo vilo sredi vrta. Vse se mu je zdelo nekam živahno. Služabniki so hiteli z belimi prti in vsakovrstno namizno opravo iz vrtno vile, kjer je bila najbrže kaka slovesna gostija. Kmalu so se prikazali tudi povabljeni gostje, gospe in gospodje v plesnih oblekah. Najprej so šli v vilo. Slednjič, ko je pet ura že odbila, so se odprla hišna vrata na stežaj: Dolg spreved je prišel skozi njé, pred vsemi pa mlada dvojica Ivan in Anica.

Tone se nenadoma strese . . . hudobna, hudobna misel mu je prišla v glavo. Kaj, ko bi se maščeval za toliko preziranje, — ko bi kruto in grozno perušil to družinsko veselje? Vedno bolj se udaja tej misli. Kako bi skočili od razkošnega obeda — prestrašeno strmeli proti temu poslopju, kjer je moj kotel, ko bi se razletelo in razdrobilo na vse strani. In kako jednostavno bi to bilo. Treba bi bilo samo zaklopnico nad kotlom malo premakniti in malo bolj zakuriti . . . Vse drugo bi ne trpelo dolgo.

Tako je sedel na svoji klopi in snoval temne, maščevalne naklepe. Tam od one strani pa so se začuli glasni klici, napitnice in zdravice. Potem pa so se jeli prikazovati posamni pari po vrtu — obed je bil končan, in gospoda se je sprehajala.

Med sprehajalci je bila tudi novozaročena dvojica. Prišla sta po vrtu sem in obstala pri vratih. Tedaj se pa obrne Anica nakrat k Ivanu in mu pokaže — Drvar je videl prav natančno — s prstom proti parnemu poslopju. Ivan je veselo pritrdil ter namignil nekemu na drugi strani. Kmalu pride služabnik s košarico v rokah.

Potem odpró vrtna vrata in mladi par gre s služabnikom naravnost čez dvorišče v parno poslopje. Tone ni verjel lastnim očem — kaj naj bi neki to bilo?

Komaj je imel toliko časa, da je vstal s klopite in odšel na svoje mesto, že potrka nekdo na njegova vrata.

»Le odprite, očka Drvar,« zavpije veselo Anica, »vizite bodete imeli.«

Smeje prihití po stopnicah doli, za njo pa Ivan in sluga.

Drvar kar ni vedel, kaj se je z njim godilo, ko je rekla Anica: »Zivljenje ste mi rešili, očka. Danes se počenja za me novo življenje, ker z gospodom Ivanom sem se zaročila. Tudi Vi morate biti tega veselja deležni. Nikar se ne branite — tá-le malenkost — tu prosim, ljubi gospod Drvar!«

Vzame košarico slugi iz rok in jo izroči s prosečim obrazom Drvarju.

Njemu pa zastane beseda. Ustnice so se mu pač premikale, toda druge besede ni mogel spraviti iz sebe kakor: »Gospodična, draga gospodična!« Ta prehod iz jere v veselje je prišel prenenadoma. Tone je prijel v neizrekljivem čustvu njeno roko ter jo poljubil.

»In tudi jaz, gospod Drvar,« reče sedaj Ivan, »naj Vam nekaj povem. V imenu naše tovarne Vam čestitam k današnjemu vašemu jubileju ter vam izročam tu neko malo gmotno priznanje za zvesto vaše službovanje.« In tu dá strmečemu Antonu zaprto pismo. »Nismo pozabili današnjega vašega častnega dne; toda, ker vam je moja predraga nevesta dolžna še osebno hvaležnost in ker je najina saroka tudi ta dan, — smo hoteli na ta način praznovati Vaš jubilej.«

Ko so gostje odšli, je odpisal Drvar v nepopisnem čustvu košarico in pismo. V košarici je bilo po nekoliko vseh jedil današnjega obeda in več steklenic izvetnega vina, v pismu pa je bila vedja svota papirnatega denarja, ob jednem pa jako lahkavo priznalno pismo tovarniškega vodstva.

Razgled po Slovenskem.

Mašniško posvečenje sta prejela dne 29. oktobra v Franciskanski cerkvi v Ljubljani o.č. patra Ferdinand Zajec in Francišek Ambrož, ki sta v nedeljo, dne 6. novembra, obhajala svoji novi maši, prvi v Ljubljani pri o.č. franciskanib, drugi v Šmartnem pri Kranji.

Družba sv. Mohorja. Odbor nam naznanja: Z razpošiljanjem družbenih knjig smo ravnokar pričeli. Razpošiljatev se je nekoliko zavlekla zaradi rasnih zsprek, ki se navadno le prerade vsako leto pojavljajo, in ker je imela tiskarna letos s knjigo »Naš cesar« zaradi večje oblike in mnogih podob podvojeno delo. Upamo pa, da bode baš ta knjiga po lepi vsebini in krasni zunanji obliki razveselila vse ude in da bode Slovincem

trajen spomin petdesetletnice našega ljubljenskega, toliko skušanega cesarja! Knjige raspoljejo se letos posameznim škifijam po tem redu: 1. goriska, 2. krška, 3. trzaska, 4. sekovska, 5. somboteljska, 6. senjska, 7. poreška, 8. razni kraji, 9. ljubljanska, 10. lavantinska, 1. zagrebska, 12. Amerika in Afrika. Cenjene gospe poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »aviso«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti pozamezni udje. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim

pre je pošljejo po nje, da nam zaboji ne zastavljajo prostora, katerega nam itak primanjkuje na vse strani. — Odbor se boče po svojih močeh potrudil, da udje sedaj knjige čim preje dobé v roke. Romajte torej knjige v toli častnem številu po vsem Slovenskem. Budite rojake, poučujte jih, zabavajte in razveseljute jih ter vne- majte v srce njihovih ljubezen do Boga, domovine in cesarja! — V Celovcu, dné 8. novembra 1898.

Odbor.

Električna železnica na Šmarno goro. Neka du- najska družba je dobila dovoljenje, pričeiti s pripravljalnimi deli za električno železnico na Šmarno goro. Nam se to podjetje zdi nekam čudno in — nepotrebno.

Blebecelovljenja hié, ki jih je letošnje leto zgradilo za svoje člane marljivo delujoče »slovensko delavsko stavbeno društvo« v Ljubljani blizo Stepanje vasi, se je morale radi nepremagljivih ovir preložiti na prihodnjo spomlad. Lične, pritlične hišice z dvema sobama in vsami potrebnimi pritliklinami sicer na sunaj še niso popolnoma dovršene, vendar so pa že popolno izgotov- ljena notranja dela in se dotične delavske družine te dni že selijo v svoje domove.

Neva pomlad. Valed izvanredne toplote zadnjih tednov je v tržaški okolici jelo znova cveteti sadno drevje; slasti je videti na več krajih cele vrste cvetočih čespej. To pa je menda slabo znamenje za prihodnje leto, ker ne bo spomladi ne ovetja ne sadu, kjer ovetje jeseni.

V zadevi občinskih volitev je pred kratkim razso- dilo upravno sodišče, da je dan, na kateri se je raz- glasil oklic za občinsko volitev, vršeti cel v zakonito osemdnevno dobo in ne samo od tiste ure na dalje, ko je bil oklic razglašen.

Neve gospedarske društve se je osnovalo dne 8. t. m. na Igu Bog daj srečo!

Čebela so se na Hrvatskem letos prav slabo ob- nesla. Najboljše je še v Djakovu, kjer je 12 amerikancev dala povprek 5 kg medu in toliko voska. Med se pro- daja tam kg po 27—28 kr.

Ukrešen hajduk. Pijana sta se prizibala dne 26. okt. v okrajno sodišče v Petrinju dva moča, izmed katerih je jeden dejal, da je ropar Vojan Samardžija, njegov tovarš pa kum mu Jovan Muzdeka, tar rekel, da se sam javi sodišču. Na njegovo glavo so bili namreč raz- pisali nagrado 100 gid., orošniki so ga iskali, kmetje pa so se bali oblasti in mu niso hoteli več nikjer dati hrane in prenočišča. Ko se je Samardžija navsil lekote in mrzaca, oblekel je novo suktnjo, obul lepe čevlje, dejal volneno ruto okolu vratu, napil se rakije in šel pred sodnika.

Obesil se v Novem Mestu 4. novembra Matijo Režeka. Rojen je bil nesrečnež 21. februarja 1876 na Griču pri Trebnjah. Letošnje poletje je umoril Matijo Kostrelec, s katerim sta preje skupaj pila, radi se d m i h goldinarjev, katere je imel Kostrelec pri sebi. Hudobnež pravi, da je dobro vedel, da ima Kostrelec ravno 7 gid. pri sebi; bil bi ga pa tudi umoril, če bi prav manj denarja imel pri sebi. S temi 7 goldinarji si je mislil

morilec napraviti novo obleko. Zaprt je bil že večkrat in kasnovan. Od začetka ni hotel o spravi s Bogom nič slišati. Ko so bili premilostljivi škof Anton Benaventura v Novem Mestu, prosil jih je visokoč. g. prost Dr. Rabert, naj obiščejo trdovratnega morilca. Tolko so dosegli, da je obljubil vsak dan zmoliti jedno Češčena Martje. Martja mu je sprosila milost spreobrnjenja; spravljen s Bogom je šel na vislice. Spremljal ga je kapitaljski vikar č. g. Matija Prelesnik. Zadnjo noč je prečul obsojenco skoro celo v molitvi, in ob 5. zjutraj je prejel sv. obha- jilo. Mati in sestra sta bili celo noč pri njem in sta molili z njim. Obesil ga je rabelj z Dunaja, Karl Sellinger. — Da je zašel Rešek tako daleč, je krivo pomanjkanje verske vzgoje. Bil je v mladosti zapuščen, reven pastir pri nekem kmetu. Nihče se ni brigal zanj. Delal je, kar je hotel. Taka pot pelje na vislice. Pazite torej na pastirje, pustite jim, naj hodijo v šolo in cerkev. Če ni tega, ostanejo zanemarjeni in sposobni ra vsako- vrstne hudobije.

Župnija Trstenik je podeljena gospodu I v a n u M i k š u, župniku v pokoju:

Umril je dne 7. novembra v Hrenovicah tamošnji župnik Alojzij Puc. Pokojnik je bil l. 1868 posvečen v mačnika. Kot kapelan je služboval na Dovjem, na Bledu, v Krizah pri Trziču, v Stari Loki in v Dobre- poljah. L. 1882 je bil imenovan za kurata v kaznilnici na ljubljanskem gradu in je tu ostal do l. 1886, ko je dobil župnijo Hrenovice. Naj počiva v miru! — V Go- rici pa je umrl tudi po Kranjskem dobro znani misijonar jezuit visokoč. gospod. Mih. Tomazetič v 61. letu. — N. v m. p. o. x i n d o r t a g m i l o v a

Prvi slovenski moderni parobrod. V soboto dne 5. t. m. so spustili v tržaškem Lj. ydovem arsenalu v morje prvi slovenski moderni parobrod za prekmorske vožnje, ime mu je »Triglav«. Parobrod je krasno izde- lan po najnovejšem sistemu in drži 1800 tonalat. Last- niki tega parobroda so g. Kornelij Gorup iz Treta in drugi. Ob spustitvi v morje je kumovala gospa Alber- tina Gorup, kateri je isročil bodoči kapetan broda krasen šopek ovetlic. Ko je bila v znamenje krsta razbita steklenica šampanjca ob plečih ladije, spregovorila je gospa kumica ta-le p. zdrav: »Spusti se v morje »Triglav«, ki naj ti bode vedno ugodno! Pojdi, veličastvena ladija ter nosi povsod blagostanje in čast! Kakor vrhovi góre, katere ime nosiš, ohrani visoko in slavno svoje zastavo! Nebe spremljaj te na valovih in njegov blagoslov do- našaj ti srečo! Popolno nepričakovano je došla ta sares vesela vest; čisto na tistem izvršila je ugledna družba slovenskih veljakov ta krasni načrt in odslej bode plul po nekdanj slovenskem jadranskem morju zopet slo- venski brod. Velike važnosti za primorske Slovence je ta korak, važnosti v trgovinskem, a tudi v osebno pro- metnem oziru. Samo, ako se pomisli, kolikim oviram in težavam so tržaški Slovani v jednomer izpostavljeni bili na lahonskih brodovih, koliko napadov od strani pod- kupljene fakinaže so morali prenašati naši istrski za- stopniki in koperski dijaki predlanskim in naposed kake sitnosti in — nevarnosti za svoje drago življenje čakajo

tržaskih Slovencev, ako hočejo napraviti samo bore skupni flet po morju, tedaj moramo zaključiti novemu parobrodu slovenskemu »Triglavu« dobro došel na jadranskem morju!

Darilo. Občina vrhavska je za spomenik cesarja Franca Josefa I. v Ljubljani v zamislu sklepa županskega shoda ljubljanskega dovolila prispevek 200 gid.

Izpod Višarj. Bela snežna odeja pokriva nekaj dni se slovečo Višarsko goro in kjer se je nedavno se razvijalo sivahno življenje, vlada sedaj simka tisa. Če pride še kak zakasnjen romar ali hribolazec na vrh višarskega hriba, najde sicer romarske cerkev odprto, a brez notranjega kipa, ker s čudodelno podobo Matere Božje vred se je vse varno zaprlo, kar je kaj vrednosti in se odmakniti da. Zvonovi ne donijo več mile požnostnemu romarju nasproti, ampak s naravo vred so se tudi oni zasibali v zimsko spanje. Zapuščena vlada tudi „unaj cerkve, ker romarske h'še in prodajalnice so vse dobro zaklenjene, okna s deskami zamašena. Vse je kakor izumrlo, da se pozneša obiskovalcu Višarj kar milo stori, in on kuala odide. — Letošnje romarje na sv. Višarje je bilo končano na angeljsko nedeljo (dne 2. oktobra). Bila je tedaj okolu 2400 romarjev navzočih, od teh je zamoglo 900 vsprejeti sv. obhajilo. V celem romarskem času (od 18. maja do 2. oktobra)

je bilo 18 400 vernikov obhajanih, a obiskovalcev Višarj je bilo več kakor se jedenkrat toliko.

Zavarovalnice. Zavarovalnice v Ljubljani vstanoviti krščanski socijalci za slučaj starosti in onemoglosti delavcev. Ta zavarovalnica je postala pri nas nujna potreba. Koliko ljudi delavskega, kmetakega in obrtaškega stanu mora na stara leta, po trudapolnem delu stveti ob trdi inloščini drugih ljudi. Koliko izdajajo povesmerne občine za podporo onemoglih vbožnih občanov. Zavarovalnica pa ima namena, odpraviti ta nered in pripomoči vsakemu, ki dela, do primerne penzije na stara leta. Za kmetako ljudstvo bode pa zavarovalnica še posebej velike važnosti zaradi oddelka za zavarovanje dot. Koliko preglavio delajo mladenš kmetijske gospodarju dote, katere mora izplačevati deležnikom. Za marsikaka kmetijs je s'a na boben zaradi dot. Tetna bode skušala zavarovalnica od pomoči s tem, da bode zavarovala otrokom deta. Oče zavaruje svoje otroke in plačuje vsako leto nekaj, in ko otroci postanejo polnoletni, izplača jim zavarovalnica dote v tisti višokosti, kakor so bili zavarovani. Glasnik je vse prinesel pravila in tabele v poglednice, iz katerih se lahko rasvidi cela stvar. Upamo, da se bodo naši delavski stanovi pri pridno prijeli te zavarovalnice, kedar se bode vstanovila.

Raznoterosti.

Svojim naročnikom

»Domoljub« be po novem letu izhajal v nekoliko spremenjeni obliki. Debil be novo, lepo glavo; tiskan be na boljši papir, sicer nekoliko manjši, a zato be imel sedaj 8 listov ali dve polli. Tudi beme skrbeli, da bode vedno prinašal prav čvrtih, lepih, keristnih spisov v lahko umljivem jeziku.

Zahvalimo se vsem dosedanjim svojim naročnikom, ter jih prosimo, da »Domoljub« zvesti ostanejo še v prihodnje in mu, če mogoče, še novih naročnikov pridobé. Zelo nam ust re še, kdor se prav kmalu vnovič naroči na list in ne čaka novega leta, kajti takrat ima upravištvo toliko dela, da pri najboljši volji ne more vsem kaj. Pri pošiljanji naročnine naj bi sleherni prav razločno napisal svoje ime, stan in pošto, kamor naj bi mu dohajal »Domoljub«. Kdor med letom spremeni pošto, naj bi vselej tudi povedal, kam mu je dotlej dohajal list, ker nam je sicer težko najti njegovo ime. Poštne nakaznice za obnovitev naročbe so priležene današnjemu listu.

(Brez strahu pred ljudmi.) Lep krepek moš je bil jezuit Patrici, ki je umrl v Rimu 1878 v sluh svetosti. Rejen je bil v plemeniti rimski rodbini in je ustopil ket mladosti v vojsko solo, katere je ustanovil Napoleon I. Nekega dne so bili gojenoci vojske sole na dvorišču,

kjer se se veselo igrali. Kar stopi med nje častnik, drteč v roki molen. »Čigava je ta le reč?« Kdo je se tako neumen, da se ukvarja s to bedarijo? Gojenoci se utnje pogledujejo, čast, med mam ni nikogaa, ki bi prijatelj roznega venca. Kar stopi pogumab pred častnika naš Patrici, in reče neustraheno: »Molen je moj!« Častniku je bil vseh pogumab dečko; petrik ga po ramli, reče: »Ti bodeš daber častnik.« Sočolci so ga vsi spoštovali radi poguma. In Marija mu je poplačala ljubeten do roznega venca s tem, da mu je izplačila pohle za redovniški stan, kjer je srečno živel in blaženo umrl.

(Škopuh.) Jožef Geč (Göts) v Urupringenu na Nemškem je bil celo življenje pridna delavec. Bil je krojač. Če ni bilo dela, sel je berokt. Nekoe ga je prijela poliotja in debila pri njem 10.000 gl. Ko je postil župa, da je Jožef posten clovek in da je denar njegov, mu niso ničesar naredili. Toda Jožef jih je prošil, naj ga obrže v zaporu čez noč, da mu ne bo treba plačati prenočišča. Nekega dne ga dobe na pol mrivega v gorđu. Ko so ga peljali domov, je celo pot prosil, naj ne pokličejo zdravnika, ker preveč stane. Kmalu na to je umrl. Zdravnik je konstatiral, da je umrl — lakote. Zapustil je 25.000 gl. O kako si grda, skopost!

(Šart valeč mušjega pika.) V Velikem Varžidru je umrl pred nekoliko dnevi trgovec J. Erman radi zastrupljenja krvi. Muha mu je sedla na vrat in ga pčila. Erman se se to malenkost ni zmenil. Šele ko je ranjemo mesto začelo stekati, se je obrnil na zdravnika,

ki mu je svetoval, naj gre brž v bolnico, da ga bodo operirali. Trгоvec ubega zdravnika, gre v bolnišnico, kjer je bil res operiran, a prepozno. Umril je krepki mož radi musjega pika.

(Nemški cesar Viljem v Benetkah.) Nemški cesar bo obiskal laškega kralja Umberta v Benetkah. Za varnost skrbi laška vlada prav skrbno. Na celi progi Ala-Benetke bodo postavljene straže. Na kolodvoru ne bo smel nihče. Laški kralj in kraljica ne bodeja pozdravila nemškega cesarja na kolodvoru v Benetkah, kakor je bila do sedaj navada, temveč v kraljevski palači. Palačo bo stražilo 20 kirasirjev, ki pridejo nalašč zato iz Rima. V Benetke se ne bo peljal nemški cesar v veliki gondoli, na kateri se je pripeljal 1866 Viktor Emanuel v mesto, temveč v svojem čolnu.

(Osební promet v Londonu.) Koliko je prometa v Londonu je razvidno iz tega, da se je vlani na železnice, ki vozijo po mestu, peljalo nad 400 milijonov ljudi. Na omajbueih se jih je peljalo 172 milijonov. London ima 12.491 kočij. Osební promet je znašal skupaj vlani 881 milijonov.

(Kajenje za stavo.) Če je ljudem dolgčas, si smislijo marsikaj. Tako so naredili v mestu Brige tobakarji stavo in sicer takole: Med vaš kadilcov so razdelili pipe, v katerih je bilo po 4 grame tobaka. Na danu zmanenje so si jih kadilci pritržali in sedaj se je šlo za to, kdo bo najdalje kadil, ne da bi se katerikrat pritržal. Stavo je dobil kadilec, ki je kadil 4 grame tobaka 1 uro 7 min. Zelo počasni je moral vleči!

(Na pošti.) Vojak Janez prinese na pošto zavitek, katerega bi rad poslal materi. Uradnik ga vpraša: »Kje je naslov? Kam naj gre zavitek?« »Domov«, pravi Janez. Uradnik: »Kje je naslov?« Vojak: »Ga ni treba, saj poznaje mati ruto prav dobro.«

(Poslanci na Grškem) so jako delavni. Pred štirimi leti sta dva poslanca med tam časom, ko je bil državni zbor zaključen, načelovala trem roparskim četam. Med zasedanjem državnega zbora sta prav pridno dopisovala svojim tovarišem v gorah. Ti so prišli večkrat celo v Atrine (glavno mesto) kaj kupovat. Čez dolgo časa šele je to opazila policija in je poslance zaprla. V njunem stanovanju so dobili veliko pokradenih stvari in celo orožje. Te je pač le na Grškem mogoče.

(Deber stan.) Zupan: »No, oče, ali ste se že odločili, kam bodete dali sina?« Mlinar: »Še ne, gospod zupan, fant bi najraje kaj takega postal, da bi mu ne bilo treba cel dan nič delati.« Zupan: »Postane naj nočni čuvaj!«

(Deber dekaz.) Kmet: »Še jedenkrat vam povem, gospod sandar, pes ni moj. Verjemite mi! Zandar: Zakaj pa se vas tako drži in tako zvesto za vami gre?« Kmet: »Vi greste tudi tako zvesto za menoj in vendar niste moj!«

(Škoda darile) je dobil pevovodja društva »Grič« v N. povodom 25letnice svojega neumornega delovanja. Društvo je sklenilo, mu kaj izvanrednega in lepega po-

dariti. Odločili so se, da mu kupijo dragoceno čašo. Ko zve to živinski trgovec, jim ponudi svojo čašo, češ, jaz je ne rabim, vam bo pa ravno prav prišla. In res so se pogodili za nizko ceno. Na slavnostnem večeru so podarili z ne malim ponosom kupo slavljenca, ki je bil radi takega velikodušnega darila ves ginjen. Ko je pa doma ogledoval kupo, je zapazil, da je bilo na kupi zapisano: »Drugo darilo za najlepšega vola.« — Živinski trgovec jo je namreč dobil pri razstavi živine za najlepšega vola.

(Same jedenkrat.) »Ali si že videl večjo družbo žensk, ki bi bile tiho?« »Samo jedenkrat. Nekdo je namreč vprašal, katera je najstarejša.«

(Deber izgovor.) Berač poprosi ponoči nekega gospoda ubogajme. »Sramota, da še ponoči nadlegujete ljudi z beračenjem.« »Oprostite gospod«, pravi berač, »saj beračim tudi po dnevih.«

(Prebrisan deček.) Šest let star deček pride v kuhinjo k stari materi in jo vpraša: »Mati, ali morete grizti lešnike?« »Ne, Francek, saj nimam več zob.« »Te-le mi hranite«, pravi smeje se mladi prebrisanec, »nekaj jih bom pa še prinesel.«

(Deber odgovor.) Gospa krega dečka, ki je pobral mladiča iz gnezda. »Kako bo žalostna starka, ko ne bo dobila mladičev v gnezdu!« Deček pokaže smeje na gospejin klobuk in pravi: »Nikar ne skrbite za starko. Na klobuku imate njena peresa!«

(Ne laži.) Pred nekaj leti so izpustili iz kaznilnice mladega trgovca, ki je bil radi goljušje zaprt tri leta. Bil je iz Benike, kjer mu je stanovala žena z malim otrokom. »Kaj naj počnem?« vpraša ves žalosten kaznilničnega duhovnika. Ta mu svetuje, naj vedno govori resnico, naj si bo kar hoče; »vam more pomagati le Bog«, pravi, in Bog sovraži laž. Trгоvec obljubi, da bo delal tako, in pripomni, da bo pač težko dobil kake službo, ker je njegova preteklost omadeževana. Nekoliko let po tem dogodku pride h kaznilničnemu duhovniku lepo oblečen gospod, v katerem duhovnik prav težko spozna nekdanjega kaznjence. Gospod začne pripovedovati: »Ko sem prišel iz kaznilnice v Berlin, sem šel v veliko trgovsko hišo in prosil službe. Gospodar je pazljivo prebiral moja spričevala, a nekaj mu ni šlo skupaj. Naposled me vpraša (cesar sem se tako zelo bal): »A kje ste bili zadnja tri leta?« Ssca mi je silno tolkle, a vendar odgovorim pogumno: »V kaznilnici v N.« »Zakaj?« »Radi goljušje.« »Ia to mi pripovedujete tako misel! Kako morete ugati, da vas sprejmeta v službo?« »Duhovnik v kaznilnici mi je rekel, naj govorim vedno resnico, in obljubil sem mu.« »Tako! Ali ste mu tudi obljubili, da bodete v prihodnje pošten in zvesti?« »Da, obljubil sem mu«, odgovorim. Nato mi poda roke in reče prijazno: »Ker ste držali zvesto prvo obljubo, upam, da bodete tudi drugo in mi zvesto služili.« Tako sem dobil takoj dobro službo samo zato, ker sem govoril resnico. Srčna hvala vam, prečastiti gospod, ker ste mi tako lepo svetovali!«

Narodno gospodarstvo.

Kmečko gibanje v Belgiji ali slovenskemu kmetovalcu v premislek in posnemo!

(Dalje.)

Nek vrl duhovnik, prošť pri sv. A fonzu, je namred izdal v spomin onega shoda knjigo, kjer je seveda tudi priobčil govor gr. Loë. Njegovo poročilo ga je jako ganilo in glej, v srcu se mu poraja misel, da bi tudi v svoji župniji napravil podobno zadrugo.

Vedimo pa, da je duhovnik Melert človek globokega prevdarka. On združuje na redek način v sebi po nobenem nasprotovanju zlomljivo, nepremagljivo voljo in plamenečo navdušenost za vzvišeno s praktičnim smislom in globoko znalostjo človeške nature — lastnosti, nepogrešljive možu dejanja. Sam sin kmetovalcev, dobro znajoč bedo ratarja in kmetijske razmere v svojej domovini, je imel vse lastnosti za voditelja na čelu velike kmetijske stranke. Kot prošť je začel duh. Melert v svojej župniji.

V pripravnem trenutku torej zbere v ta na namen nekaj desetlin obče spoštovanih gospodarjev in jim prav jasno razloži, zašaj da se kmetijske razmere nahajajo

v toli obžalovanja vrednem stanju. Osamelost (individualizem) v gospodarstvu, osamelost v politiki in pomanjkanje vsake organizacije (združenja) je temu krivo, kako temu opomoči? Samo jedno sredstvo je, negoljufno in gotovo, a to sredstvo odvisi le od vas, ako je čete poprijeti. Združite se! združite se! in še jedenkrat: Združite se! V tem tiči vsa moč in prihodnost vaša. Vsak za se, pojeđin je vsak izmed vas slaba palčica, ki jo slabo dete zlahka prekrehne, združeni pa bodete tvorili silo, katero bi strl komaj orjak.

Slavni so bili v onih davnih časih stari cehi, s čudevitimi uspehi se mogô pohvaliti kmetijske zadruge za mejami, kojih oživljajoča duša je to važno in silno geslo: vsi za jednega, in jeden za vse. Poskusimo le to samo pri sebi uresničiti, in Bog nam pomore.

Tako je govoril vrl duhovnik in sad te setve je bila prva kmetijska zadruga na Flamakem pod zaštitom (varstvom) sv. Izidora — to je početek silne kmetijske organizacije, ki sedaj obsega več pokrajin belgijskih. O nadaljnem razvoju in o notranji uredbi belgijskih kmetijskih zadrug se pomenimo prihodnjic.

Priloga št. 11 „DOMOLJUBA“ izide dnó 1. decembra 1898 rvačer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 12. novembra:	52	14	46	77	81
Građes, 12. novembra:	9	8	37	16	8
Lina, 5. novembra:	9	52	53	15	2
Trst, 5. novembra:	57	69	62	84	71

Tržne cene v Ljubljani.

12. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica m. st.	10	50	Špeh, povojen, kgr.	—	70
Reš,	8	—	Surovo maslo,	—	90
Ječmen,	7	50	Jajce, jedno	—	8
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	8
Ajda,	9	—	Goveje meso kgr.	—	64
Proso,	8	—	Telečje	—	62
Koruz,	6	50	Svinjsko	—	68
Krompir,	8	—	Kostrunovo	—	86
Leča hktl.	12	—	Pišanec	—	40
Grah,	8	—	Golob	—	15
Fizol,	8	—	Sene, 100 kgr.	—	78
Maslo kgr.	—	94	Slama,	—	1 50
Mast,	—	76	Drva trda, 4 kub. mtr.	—	7
Špeh, sveč	—	65	» mehka	—	5

Otvoritev narodne manufakturne trgovine

„Pri slovenskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu“.

Cenj. naročnikom in čitateljem vrlo razširjenega »Domoljuba« uljudno naznanjam, da sem otvoril

manufakturno trgovino

v Ljubljani, na Starem trgu št. 30—32

v Plavčevi nevozgrajeni hiši

in da imam v zalogi izvrstno, dobro in raznovrstno blago ter da isto prodajam po možno najnižji ceni.

Zagotavljam še točno, prijazno postrežbo ter se prav uljudno priporočam v obilno odjemanje. Velespoštovanjem

863 2—1

Henrik Starkel.

Da svoje čitatelje in prijatelje obvarujemo škoda, moramo jih opozoriti, da se zopet poskuša ponarediti priljubljena Kathreiner-Kneippova sladna kava. Pozujajo jo to pot slasti manj skušenim ljudem na deželi. Resno opominjamo, da nihče ne vprajame druge sladne kave, kakor pravo, v modro-belih izvirnih zavojčkih s podobo župnika Kneippa in imenom »Kathreiner«. Le to je priporočil č. g. župnik Kneipp in le sladna kava ima duh in okus prave kave. 359 3—1

Dobre domače zdravilo. Izmed domačih sredstev, ki se kot bolečine olajšujoče rabi ob prehlajenji itd., je prvo Liniment Capsici comp., katero napravlja lekarna Richterjeva v Pragi. Cena je nizka: 40 kr., 70 kr., 1 gl. steklenica, katerih vsaka je spoznati po znanem rdečem sidru.

Nj. svetost papež Leon XIII.

spretili so po svojem zdravniku prof. dr. Lapponju gosp. lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani priščne nakvale za dopelane Jim stekleničice

tinkture za želodec

in so njemu s diplomom dnó 27. novembra 1897 podelili naslov „Dvorni založnik Nj. svetosti“ s pravice v sveji firmi poleg nazlova imeti tudi grb Nj. svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugisloviti profesorji in doktorji napisujejo beležavim G. Piccolijevo želodčno tinkturo, katere krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in tolesno odprtje. Naročila vprajame proti porzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar „pri angela“ v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinktura za želodec pošilja izdelovalci v škatljah po 12 stekleničic za gl. 1.00 a. v., po 34 stekl. za gl. 3.00, po 86 za gl. 8.00, po 70 za gl. 6.00, po 110 za gl. 10.00. — Poštine mora plačati p. n. naročnik.

361 12—1

Posestvo na prodaj

v Poženku pri Cerklijah.

Prostovoljno se prodajo lepi travniki okoli 8 oralov površja, ki se vedno lahko namakajo z vodo. Trava se dobro proda takoj s travnika v bližnji okolici. — Poleg travnika je mlin s 5 kamni, žaga, hiša in gospodarsko poslopje. Okoli mlina je arondiranega sveta okoli 12 oralov. Čisti dohodki posestva znašajo okoli 700 gld. Vodna sila bi se dala porabiti še v večje podjetje, osobito, ker prihaja s hribov obilo lesa. — Več se izve iz prijaznosti pri upravnistvu „Domoljuba“.

351 2-2

Razprodaja!

! Samo kratek čas!

Zaradi opustitve te trgovine se razprodá vse

*manufakturno, kramarsko
in drobno blago*

pod svojo ceno, tako tudi

raznovrstne umetne ovetlice, šopki
in venci za ženitovanja in pogrebe,
vsake vrste ovetlice in perje za izdelo-
vanje umetnih šopkov in vencev itd.

Razprodaja je v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 9,

358 1-1 zraven kavarne. 789 3-1

Na najvišje povelje Njih c. in k. apost. Veličanstva

XXXII. c. k. državna loterija

za civilne dobrodelne namene avstrijskih dežel.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dopuščena — ima 12034 dobitkov v gotovem denarju in skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 Kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.

Žrebanje boe nepreklicljivo dne 15. decembra 1898.

➤ **Jedna srečka stane 4 krone.** ➤

Srečke so dobiti pri državni loteriji na Dunaji, I., Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, po menjalnicah itd. Načrti za kupovalce srečk zastoj. 891 10-4

Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

340 4 C. k. vodstvo državne dohodniže
Oddelek za državne loterije.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid ponujata po znatno znižani ceni

Knez & Supančič 294 15

tovarna za opeko v Ljubljani.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

AMERIKO.

312 12 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

✶ Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani. Marije Terezije cesta šte. 4,
pritličje na levo. 362 25-22

260 15

Sidro Liniment. Capsici compos.

353 iz lekarne Richter-jeve v Pragi 24-2

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
silo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40-5

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s
znano varstveno marko „sidro“ kot pristen.

Richter-jeva lekarna
pri slatem levu v Pragi.

Češnik & Milavec, *Ljubljana, Špitalske ulice*

v novozgrajeni palači meščanskega
bolniškega naklada (Lingurjevo ulice)

usojata se s tem uljudno naznaniti, da odpreta meseca novembra pod gorenjo firmo **trgovino z**
manufakturnim, suknenim, platnenim in modnim blagom.

Opozarjata p. n. občinstvo na svoje najboljše asortirano zalogo najnovejših vrst blaga za obleke, barhantov, modnega blaga za gospé in za gospode, platna, belega blaga, kotonov in podšivnega blaga ter prosita za prav obilen obisk. Zagotavljata strogo solidno in resno postrežbo ter se
360 2-1

Vzorci vseh vrst razpošiljajo se franko.

Češnik & Milavec.

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta št. 1

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. 357 5-1

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak dan od 8 — 12. ure dopoldne in od 3 — 6. ure popoldne.

Pošt. hran. urada št. 828 406 — Telefon št. 57.

Kolarski učenc

se sprejme v Sori št. 8, pošta. Medvode. 356 2-1

5-8 **4 $\frac{3}{4}$ klg. kave.** 347

pešnine prosto proti povzetju, ali če se denar naprej pošlje, zajamčeno najboljše blago.

Afrk. moka, biserni gl. 3-70
Santos, fini » 3-42
Salvador, zelen poseb. fini » 4-35
Cejlon, modro zelen p. f. » 6-10
Zlati java, rumen. p. f. » 5-90
Biserina kava, zelo fina » 5-55
Arab. moka, blagodišeč » 6-90

Cenik in carinski tarif zastoj.

Ettlinger & Co., Hamburg.

Najboljša mati 345 3

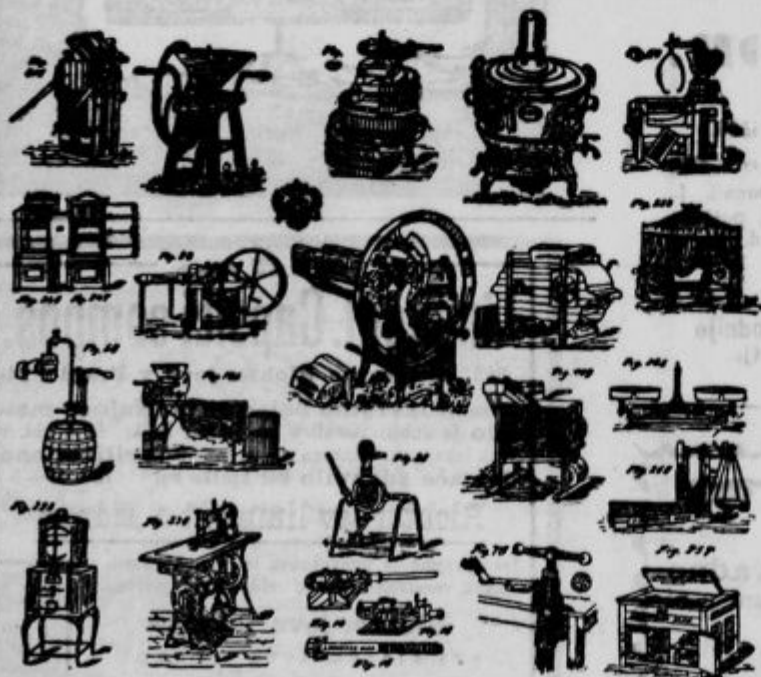
Je lep, pravilen molitvenik, ki velja prav lično vezan v platno z rdečo obrozo 45 kr., v šagren z zlato obrozo 75 kr. Ker ima molitvenik obliko zepnega notesa, je posebno pripraven za moške. — *Dekleta* lahko dobé še enkrat debelejšo knjižico, ki obsega zraven molitvenika Biserina kava, zelo fina » 5-55 se natančen popis Marijinih družb. Taka knjižica velja v platnu 75 kr., v prav finem usnju (šagren) z zlato obrozo 1 gl. 5 kr. — *Doliva* se pri predstojništvu *Marijine družbe v Škofji Loki*.

Na prodaj je ali pa tudi v najem se dá

hiša z gostilno

v Otočah

najbližja postaja k Mariji Pomagaj. — Več se izve pri Ant. Žumer-u, Javornik, Gorenjsko. 351 3-2

Janez Schindler

s. kr. Imetnik privilegijev
342 7

na Dunaju, III., 1., Erdbergstrasse 13
razpošilja brezplačno in franko

cenike v slovenskem jeziku
(528) z več ko 300 podobami (10-8)
**raznovrstnih strojev in orodja za
poljedelstvo, vinogradarstvo itd.**

Ceneje ko povsod drugej.

Za blage jamčim, dajem na poskušnje,
olajšujem plačevanje!

Iščem krščanskih agentov.

Obrniti se je naravnost na

Jan. Schindlerja, Dunaj,
III., 1., Erdbergstrasse 12.

Najcenejše se deliva pri podpisani lekarni, ako se nareča po pošti, po kateri se odpešlje vsako, tudi najmanjše narečilo.

Pogled mestnega trga in lekarni Ubald pl. Trnkóczyja 347 6 v Ljubljani.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar pri rotovžu v Ljubljani

priporoča sledeča zdravila:
Doktor pl. Trnkóczy-ja
želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — Steklenica 20 kr. Jeden tucat 2 gld.

María Zell. Varstv. znamka.

Doktor plem. Trnkóczy-ja

kroglice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., 6 škatljic 1 gld. 5 kr. — Pocrkrene kroglice, 1 škatljica 40 kr., 4 škatljice 1 gld.

Doktor plem. Trnkóczy-ja

prsni,

pljučni in kašljav sek ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor plem. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist), je kot bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu i. t. d., priporočljiv. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Varstv. znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

šinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bohani del namaže. — Steklenica po 40 kr. 6 steklenic 1 gld. 74 kr.

Koverta s firmo

priporoča po nizkej ceni Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

Vsega ozira vreden

ter domač izdelek je iz kranjskih planinskih rastlin
napravljeni liker 272 19

„Triglav“

J. Klauer-ja v Ljubljani.

Po svoji čistosti in veliki zdravilni moči za želodec je ta znamenit vsega priporočevanja vreden. Kot krepcalno pijačo naj bi imeli ta liker v vsakem gospodinjstvu.

Na prodaj je v lekarnah gg. M. Leustek in Ubald pl. Trnkóczy, kakor tudi večinoma pri vseh prodajalcih delikates in v specialijah. 25—25 99

323 11

Slovensci in Slovenke!

Prava kava

družbe sv. Cirila in Metoda,

katero dobite v vsaki prodajalnici, dá najboljši ukus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite; torej zahtevajte le pevsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj Ivan Jebačin, Ljubljana.

Jako pripravna žepna knjižica, se za potrebo ter posebno za potovanje, naglo in brez učitelja pričita nemščine, je slovensko-nemški

„Slovarček“

in za angleščino pa slovensko-angleški

351 6

„ANGLEŽ“

po 55 kr. komad. poštnine prosto povsod, dobi se pri izdajatelju Jos. Paulin-u v Ljubljani, Marijin trg št. 1, kakor tudi v mnogih knjigarstvih.

IVAN KORDIK

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14,

priporoča svoje veliko zalogo vsake vrste

igrač za Miklavža in Božič

na debelo in drobno. 354 3-2

✻ Za trgovce posebno nizke cene. ✻
Vnanja narečila izvršijo se takoj.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra
1898: 1,305.310 glđ.

Promet od 1. januarja do 30. sep-
tembra 1898: 4,914.146 glđ.

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Gradišče št. 1 (tik nunske cerkve)

353 (6-2)

sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik v svoji uradnici v Ljubljani, Gradišče št. 1
od 8 zjutraj do 1 popoldan.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsacega, če je ud posojilnice ali ne in se obrestujejo (polmesečno) po

4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$

na leto, brez kakega odbitka, ker plača „Ljudska posojilnica“
ves zadevni davek sama.

Če hoče kedo denar po 1 uri popoldan vložiti, ko je posojilnica zaprta, naj se oglasi v pisarni načelnika dr. Ivana Šustersiča, odvetnika v Ljubljani, Kongresni trg („Zvezda“) h. št. 2, kjer se bode poskrbelo, da se tudi popoldan opravi.

Posojila

daje „Ljudska posojilnica“ na intabulacije ali na poroštvo.

Dr. Ivan Šustersič,
načelnik.

Jostp Štška,
knezoškofjski tajnik
načelnika namestnik.

Odborniki:

Anton Belec,
župan, posestnik i. d. v Št. Vidu
nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.
Karol Kauschegg,
veleposestnik in veletržec
v Ljubljani.

Gregor Štbar,
župnik v Rudniku p. Ljubljani.
Dr. Viljem Schweitzer,
odvetn. kandidat v Ljubljani.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Matiža Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Dr. Aleš Ušentčnik,
prof. bogoslovja v Ljubljani.

Dr. Janko Brejc,
odvet. kandidat v Ljubljani.

Ivan Kregar,
pasarski mojster v Ljubljani.